

Beste Tjalle,

Tijdens de commissiebehandeling van het Statenvoorstel Nieuwe Energie stelde je de vraag waar de ondersteuning van 6-10 mestvergisters per jaar op gebaseerd is. In ons telefoongesprek vroeg je of die 10 een hard maximum is of dat er wellicht ook een 11^e of 12^e vergister gesubsidieerd kan worden.

In het Klimaatakkoord is de doelstelling van 70PJ en 2bcm (2 miljard m³) groen gas opgenomen. Ook komt er een verplichting om groen gas bij te mengen in het aardgasnet, zodat de gebouwde omgeving verduurzaamt. Onze eigen doelstelling is: "in 2030 wordt de helft van alle beschikbare mest vergist, wat zo'n 100 miljoen m³ aardgas kan vervangen. Dit staat gelijk aan het aardgasverbruik van ongeveer 70.000 huishoudens".

Om aan al deze doelstellingen te voldoen moet de groen gas productie toenemen. Het gaat dan om zowel grootschalige mestvergisters als kleine vergisters op boerderijschaal. Dat wordt op verschillende manieren gestimuleerd. Zo wordt er landelijk gewerkt aan een handleiding en ruimtelijk beleid. Ook is er financiële ondersteuning in de exploitatie met de SDE++ subsidie (dat is de subsidie waar we vorig jaar flink voor gelobbyd hebben en waar nu een categorie voor kleine mestvergisters is opgenomen). En is er een overzicht gemaakt van mogelijk geschikte locaties voor grootschalige productie en invoeding van groen gas.

Energiefonds Overijssel verstrekt leningen om de financiering rond te krijgen.

Als provincie nemen wij waar nodig aanvullende maatregelen. Zo zien we dat de SDE++ subsidie nog niet toereikend is als er ook stalvloeraanpassingen moeten worden gedaan, een stripper nodig is of een biogasleiding wordt aangelegd die langer is dan 1 kilometer. Deze maatregelen zijn wel nodig/wenselijk voor een hogere biogasopbrengst en duurzame landbouw, maar verdienen zich niet terug. Daarom hebben wij een subsidieregeling voor kleine monomestvergisters op boerderijen, waarbij wij inderdaad uitgaan van ondersteuning van 6-10 mestvergisters per jaar.

Hoeveel projecten deze aanvullende subsidie nodig hebben en hoe hoog het bedrag moet zijn is afhankelijk van de concrete bedrijfssituatie bij de boer en het nationale stimuleringsbeleid, zoals een passende SDE voor deze categorie. Wat we nu zien zijn dat in Overijssel ongeveer 6-10 per jaar. In de programmabegroting houden we daar rekening mee. Dat is al een flinke ambitie om daadwerkelijk gerealiseerd te krijgen! Toch willen we graag dat er meer vergisters worden gebouwd. Daarom stimuleren we de ontwikkeling en de realisatie van biogashubs met onder andere een stappenplan, ondersteuning bij het maken van een businessplan en kennisuitwisseling. Deze ondersteuning zal er echter niet direct voor zorgen dat er (veel) meer dan 10 mestvergisters subsidie aanvragen. De ontwikkeling kost namelijk tijd. Mochten er wel een 11e en 12e vergister om subsidie vragen, dan kan het zijn dat we deze kunnen verlenen. Omdat er per project minder subsidie nodig is. Of omdat er voor de stimulering van één van de andere bronnen minder geld nodig is dan verwacht. Hierover beslist GS.

Met de kleine vergisters alleen zijn we er nog niet. Er zijn daarnaast ook grote vergisters nodig. We merken dat het lastig is om hier locaties voor te vinden. We hebben dat afgelopen jaren wel samen met gemeenten geprobeerd, maar uiteindelijk is – vanwege de weerbarstigheid – de focus wat meer verlegd naar de kleine vergisters. Met het nu voorliggende voorstel gaan we weer meer doen om ook grootschalige vergisters mogelijk te maken. Zoals het verruimen van de ruimtelijke kaders en opnieuw actief zoeken naar mogelijke locaties.

Eind 2025 volgt een nieuw investeringsvoorstel voor Nieuwe Energie. Het kan zijn dat de subsidie dan overbodig is geworden, omdat er al rijksregelingen zijn. Of er is juist meer subsidie nodig, omdat er veel nieuwe projecten zijn opgestart. Dat kunnen jullie dan meenemen in de afweging van waar we welke middelen voor inzetten.

Met vriendelijke groet,

Marleen Volkers-Schokker

Programmaleider Nieuwe Energie